

Smärre meddelanden och notiser.

Massuppträdande av *Pyrameis cardui*. — På annat ställe (Fauna och flora 1912) har jag i en uppsats om »Flyktingar och immigranter bland våra dagfjärilar och svärmare» givit en skildring av tistelfjärilns egendomliga vandringsvanor, hurusom den från sitt subtropiska hemland i Nordafrika och Sydeuropa så god som årligen, oftast redan i mars, ger sig ut på vida flykttfärder, vilkas gång över Mellaneuropa man kunnat följa, och från vilka ofta smärre flockar drivas ända upp till de nordiska länderna, ja ända upp i Lappland och Finnmarken.

Tistelfjäriln tillhör den invandrargrupp, som jag kallat »immigranterna», vilka i motsats mot »flyktingarna», söka göra sig mera hemmastadda i vårt land och där alstra en ofta rätt talrik avkomma, men som det oaktat ej kunna helt införlivas med vår fauna, när de i regel duka under för vintern.

Någon verklig massförekomst av arten är, så vitt jag kan erinra mig, ej i Sverige antecknad, men sistlidne sommar synes den verkligen i Skåne uppträtt på ett sådant sätt. En av mina för entomologi intresserade elever, CARL VIKTOR BAYARD, har berättat mig, att fjäriln i juli i sydvästra Skåne uppträdde så talrikt, att man på nära en mils sträcka från Höllviken till närheten av Vällinge och dessutom vid Ljunghusen under omkring 14 dagars tid kunde se den i stor mängd längs vägkanterna, där den flitigt besökte *Centaurea scabiosa*, ofa samtidigt flera exemplar på varje stånd, och i ännu större massor fladdrade bland *Cirsium arvense* inne på de närliggande åkrarna. Exemplaren voro så sönderflugna eller åtminstone så avfjällade, att det var omöjligt att hitta ett enda oskadat individ, och det enda tillvaratagna exemplaret, den 19 juli fångat vid Vällinge, bär också vittnesbörd därom. Först långt senare, i september, såg meddelaren ett fullt oskadat ex. i en trädgård i Malmö.

Även en annan av mina lärjungar, STEN VINGE, har vid Bellevue invid Malmö sett starkt avflugna exemplar vid midsommartiden och i september ett nykläckt individ.

Jag har ansett, att ett utförligare omnämmande av detta massuppträdande kunde vara av intresse, därför att arten i sommar även nere i Mellaneuropa haft ett verkligt svärmningsår. I numret för den 19 okt. av »Internationale Entomologische Zeitschrift» skriva ej mindre än tre författare, hrr WARNECKE, BRASTER och KUNZE härom. Den förstnämnde omtalar, att fjäriln redan kring den 11 maj rapporterats från olika platser massvis uppträda i Schweiz, några dagar senare visade den sig i Sydtykland, vid pingsttiden överallt i Mellantyskland och i slutet av maj och början av juni hade den nått Nordtykland. BRASTER berättar om tistelfjärilns talrika förekomst i maj—juli vid Ingolstadt och Nürnberg i Bayern, där under de senaste 10 åren endast spridda exemplar kunnat träffas, och anmärker, att även här alla ex. voro så avflugna, att de syntes honom värdelösa för hans samling.

Det mest imponerande massuppträdandet har antecknats av KUNZE, som dels iakttagit fjäriln i stor mängd i juni vid Baranowitschi i Västryskland men huvudsakligen vid byn Darewo. Byn har legat i ostfrontens eld och gått upp i lågor, och i ruinerna frodas nu en yppig flora av *Arctium*-, *Carduus*-, *Chrysanthemum*- och *Matricaria*-arter. Bland dessa flög tistelfjäriln den 11 aug. i tusental och så tätt, att ofta 20—30 stycken samtidigt klängde sig fast på samma kardborrestånds blomkorgar.

Sedd i detta sammanhang är uppgiften om massuppträdandet i Vällinge, synes det mig, av större värde än den blotta notisens, och vi ha ett nytt vittnesbörd om att våra tistelfjärilar endast äro ett vagabonderande främlingsfolks sista spillror, som med dräkten i trasor efter långa vägars vedermodör förirrat sig hit upp. Ett fåtal avkomlingar ha de visserligen lämnat efter sig, varom de nykläckta septemberindividerna vittna, men om några av dessa förmå uthärda vår nordiska vinters köld, är ju mer än ovisst.

Malmö i okt. 1918.

Einar Wahlgren.

Nya fyndorter för skalbaggar. — Här angivas fyndorter, där skalbaggar insamlats av undertecknad, i den mån de avvika från dem som angivits i THOMSONS »Skandinavians Insekter».

<i>Bembidion minimum</i> , F. — Hindås.
Vg.	<i>Hydrophorus Halensis</i> , F. — Jonsered, Vg.
<i>Harpalus Frölichii</i> , STURM. — Borås, Vg.	<i>Hydrophorus griseo-striatus</i> , DEG. — Törniskär, Stockh. Skärg.; Väners Skärg., Värml.
<i>Omorphron limbatum</i> , F. — Borås, Vg.	<i>Hydrophorus nigrita</i> , F. (<i>glabellus</i> , TH.). — Krämö, Stockh. Skärgård.
<i>Haliphus transversus</i> , THOMS. — Linasundet, Upl.	